

4. Дмитренко С. О. Формування інклюзивного освітнього середовища у початковій школі. // Наукові записки НПУ імені М. П. Драгоманова. Педагогічні науки. 2020. Вип. 145. С. 7–54.
5. Зайцева О. Г. Психофізіологічні аспекти адаптації дітей з порушеннями мовлення. Одеса: Пальміра, 2019. с. 160
6. Клименко Т. В. Емоційна адаптація дітей із мовленнєвими порушеннями в інклюзивному середовищі. // Корекційна педагогіка: теорія і практика. 2022. № 3. С. 21–28.
7. Ковальчук Л. С. Соціальна адаптація дітей у шкільному середовищі: методичний аспект. Львів: Світ, 2020. с. 96
8. Марченко І.С. Особливості логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення // Логопедія. 2013. №3. С. 52-55.
9. Матющенко І. М. Соціалізація дітей з ментальними порушеннями в інклюзивному освітньому просторі // Науковий часопис (Корекційна педагогіка та спеціальна психологія). – 2023. – № 3. – С. 69–73.
10. Конопляста С. Ю. Сучасний стан логопедичного супроводу дітей раннього віку з церебральним паралічем та їх батьків як запоруки успішної соціалізації / С. Ю. Конопляста, А. О. Синиця // Науковий часопис НПУ імені МП Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. - 2019. - Вип. 37. - С. 63-72.

УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Тетяна ПЕЦКА,
*І курс ОР «Магістр», педагогічний факультет,
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника.
Науковий керівник – Кудярьська Т.Р.,
доктор філософії, доцент*

Сучасні виклики, пов'язані з минулою пандемією COVID-19, а також воєнні події в Україні суттєво змінили освітній простір, в тому числі зміст корекційної роботи логопедів. Перехід до дистанційного навчання виявився

необхідністю, що вплинула на організацію роботи фахівців із дітьми, які мають мовленнєві порушення. В умовах воєнного стану додатково зростають стресові чинники, що ускладнюють як навчальний процес, так і комунікацію з дітьми та їхніми родинами. Це зумовлює нагальну потребу у пошуку та впровадженні ефективних умов для проведення логопедичної роботи у дистанційному форматі, яка повинна забезпечувати максимальну якість корекційно-розвиткового процесу.

Однією з головних умов успішної дистанційної логопедичної роботи є активна участь батьків у корекційно-розвивальному процесі. Це підкреслює професор, доктор педагогічних наук Цимбал-Слатвінська [5], зазначаючи, що залучення родини не лише підвищує ефективність, але й створює атмосферу довіри і взаєморозуміння. В умовах війни це набуває особливої ваги, адже багато сімей опинилися у стресових обставинах, які можуть негативно впливати на дітей. Логопед має не лише забезпечувати педагогічну підтримку, а й проявляти емпатію, розуміння і гнучкість у виборі методів роботи.

Дистанційне навчання вимагає нових підходів до організації занять. Зокрема, важливо використовувати інтерактивні технології, які дозволяють зберігати увагу дитини і стимулювати її активність. Як зазначає професор, доктор педагогічних наук Цимбал-Слатвінська [5], принципи інтерактивності, диференціації, індивідуалізації та пластичності мають стати основою для побудови освітньо-корекційного процесу. Перевагою дистанційного формату є можливість адаптувати темп і навантаження відповідно до стану дитини, що ускладнюється у звичайному класно-урочному режимі.

Однак, зворотній зв'язок залишається ключовим компонентом, який забезпечує якість корекційної роботи. Технологія «Фідбек», запропонована логопедом-дефектологом Король А.В. [2, с. 55-56], дає змогу не лише систематично інформувати батьків, а й отримувати від них оперативний відгук, що особливо важливо в умовах війни, коли регулярність і сталість занять можуть бути порушені через форс-мажорні обставини. Застосування відеоконференцій, чатів і опитувань у месенджерах дозволяє підтримувати контакт і відстежувати розвиток мовлення дитини навіть за умов обмеженого фізичного спілкування.

Особливу увагу варто приділяти професійному розвитку логопедів. Війна поставила під загрозу не лише фізичне здоров'я, а й психологічний стан педагогів. Тому важливо організовувати навчальні семінари, тренінги, забезпечувати психологічний супровід для фахівців, що працюють дистанційно. Це допоможе підтримувати їхню компетентність та мобільність, а також сприятиме впровадженню інноваційних методик.

Крім того, в умовах війни зростає роль інформаційної безпеки. Логопеди мають подбати про створення безпечного інформаційного середовища, що захищає персональні дані дітей і родин, а також створює комфортні умови для навчання без стресу, пов'язаного із небезпекою кіберзлочинів чи інформаційних атак.

Досвід організації онлайн-освіти, представлений кандидатом педагогічних наук, доцентом Іриною Глущенко, підкреслює важливість врахування соціально-економічних, освітніх та безпекових особливостей регіонів у процесі дистанційного навчання [1]. Особливо актуальним це стає в умовах війни, коли освітні заклади стикаються з необхідністю адаптувати як традиційні, так і авторські педагогічні підходи до нових реалій. Змішане навчання та дистанційні технології у цьому контексті не лише забезпечують безперервність освітнього процесу, а й стимулюють розвиток нових компетентностей у педагогів, зокрема інформаційно-цифрової компетентності, що є обов'язковою складовою їх професійного зростання.

Таким чином, успішність дистанційної логопедичної роботи залежить не лише від педагогічної майстерності логопеда та активної участі батьків, а й від системного підходу до організації освітньо-корекційного процесу, який враховує індивідуальні та регіональні особливості дітей, а також умов безпеки й інформаційної підтримки. Це відкриває перспективи для впровадження комплексних освітніх стратегій, які поєднують технологічні інновації з гуманістичними цінностями, що є надзвичайно важливим в сучасних українських реаліях.

Таким чином, ефективність дистанційної логопедичної роботи залежить від комплексного підходу, що поєднує педагогічні, психологічні та технічні умови. У період війни в Україні це має особливе значення, адже діти з мовленнєвими порушеннями потребують не лише корекції, а й додаткової підтримки для подолання стресу, адаптації до змін і збереження мотивації до навчання.

Дистанційна форма роботи, незважаючи на всі складнощі, відкриває нові можливості для логопедів. Вона стимулює використання інноваційних технологій, підвищує важливість партнерства з родиною, а також дає змогу розширити охоплення дітей, які не можуть відвідувати очні заняття через обставини. Водночас саме війна загострила проблему нерівного доступу до якісної освіти, що ставить перед суспільством завдання розробити стратегії подолання цифрового розриву, зокрема в сільській місцевості чи прифронтових регіонах.

Отже, підвищення ефективності логопедичної роботи в умовах дистанційного навчання можливе за умов системного залучення батьків до

корекційного процесу, застосування інтерактивних та диференційованих методик, використання технології зворотного зв'язку «Фідбек», безпеки інформаційного середовища, а також підтримки професійного розвитку логопедів. Особливо актуальними ці умови є в контексті воєнного конфлікту в Україні, що вимагає гнучкості, чутливості та інноваційності в організації корекційної роботи.

Список використаних джерел

1. Глущенко І. Досвід організації онлайн-освіти : особливості та виклики на прикладі «Школи гуманітарної праці». URL: <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/714/807> (дата звернення 26.05.2025).
2. Король А.В. Дистанційно-інтерактивні форми взаємодії логопеда з педагогами та батьками як умова підвищення результативності корекційно-розвиткового процесу. Молодий вчений. 2018. № 5.2 (57.2). С. 54–57.
3. Психічне здоров'я для України. URL: <https://www.mh4u.in.ua/about/> (дата звернення 26.05.2025).
4. Стахова Л.Л. Взаємодія учителя-логопеда закладу дошкільної освіти із сім'єю дитини з порушенням мовленнєвого розвитку як вагомий засіб досягнення корекційної мети. Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Серія : Педагогічні науки. 2017. Вип. 79 (2). С. 220–222.
5. Цимбал-Слатвінська С.В. Дистанційна корекційно-розвиткова робота з дітьми з порушеннями мовлення : методичні аспекти. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/32/part_1/6.pdf (дата звернення 26.05.2025).